

Oplegnotitie

Onderwerp	Jaarstukken openbaar onderwijs
Portefeuillehouder	wethouder Meijers
Datum	19 november 2018
Bijlagen	jaarverslag kom Leren 2017 Begroting kom Leren 2019.

Geachte leden van de raadsadviescommissie Sociaal Domein,

De gemeenteraad heeft op 2 juli van dit jaar besloten om gedurende de raadsperiode van 4 jaar (tot en met maart 2022) geen gebruik te maken van haar overlegrecht betreffende het jaarverslag en jaarlijks wel gebruik te maken van haar overlegrecht betreffende de begroting van het openbaar onderwijs in de gemeente Valkenburg aan de Geul. Dit laatst genoemde overlegrecht werd ter uitvoering neergelegd in uw raadsadviescommissie Sociaal Domein.

Art. 17 van de Wet Primaire Onderwijs (WPO) kent aan de gemeenteraad van de gemeente waarin een openbare school is gelegen een overheersende overheidsinvloed toe voor zover het openbaar onderwijs betreft. Dit om de essentialia van het openbaar onderwijs in stand te houden.

In de statuten van de Stichting kom Leren is deze overheersende invloed uitgewerkt:

- het instemmingsrecht door de gemeenteraad van een statutenwijziging (art. 16.4 kL) en
- (mbt het openbaar onderwijs) het overlegrecht over de jaarstukken (art. 15.4 kL).

Tijdens de vergadering zal het stichtingsbestuur aanwezig zijn om met u overleg te voeren over de jaarstukken, maar zeker ook over andere onderwijskundige onderwerpen.

Ondanks dat er wordt afgezien van het overlegrecht voor het jaarverslag 2017, wordt dit -zoals afgesproken- toch behandeld.

Deze oplegnotitie zal beginnen met het jaarverslag, daarna zal de begroting 2019 worden behandeld om vervolgens af te sluiten met enkele onderwerpen die op dit moment spelen binnen het onderwijs. Uiteraard staat het u vrij om tevens andere onderwerpen te bespreken met het aanwezige stichtingsbestuur.

Jaarverslag 2017

Het voorliggende jaarverslag 2017 van de Stichting kom Leren is opgebouwd uit de resultaten van 20 scholen die door de Stichting kom Leren worden bestuurd. Hiervan zijn 2 scholen (OBS Berg en OBS Broekhem) in de gemeente Valkenburg aan de Geul gevestigd. Dit zijn tevens ook de enige 2 openbare scholen in onze gemeente waarop artikel 17 WPO betrekking heeft. Bij de andere scholen is dit dus niet het geval.

Het jaarverslag bestaat uit twee delen, een bestuursverslag en een jaarrekening met accountantsverklaring. Daarnaast heeft de Stichting de belangrijkste cijfers, resultaten en conclusies in een makkelijk te lezen en overzichtelijk infographics document vastgelegd.

Opvallend, maar binnen de verwachting is er ook in 2017 een daling van het totaal aantal leerlingen te zien. Stichtingsbreed was dit een daling van 2,4% te zien. De twee Valkenburgse openbare scholen vertoonden een daling van 4,5%.

Vuistregel is dat 1% minder leerlingen gelijk staat aan € 135.000 minder inkomsten op stichtingsniveau. Toch heeft 2017 een positief resultaat van € 509.275. Het resultaat over 2017 valt positief uit als gevolg van hogere vergoedingen van het Rijk. Er was tevens meer uitgegeven dan begroot, maar uiteindelijk is er zoveel geld meer binnengekomen waardoor het kleine positieve begrote resultaat van €7.347 is uitgegroeid naar €509.275.

Het eigen vermogen is met 7% gestegen en de kengetallen (solvabiliteit, weerstandsvermogen, liquiditeit, en kapitaalsfactor) zijn allemaal positief en boven de wettelijke normen.

De conclusie betreffende het jaarverslag 2017 is dat Stichting kom Leren het financiële jaar 2017 positief heeft afgesloten.

Er is bij het jaarverslag een goedkeurende accountantsverklaring aangetroffen.

Tot slot enkele kleine opmerkingen:

Op blz 36 bij huisvestingslasten is door een tikfout een nul wegevallen bij het eerst genoemde bedrag.

Op blz 41 is te lezen dat de leerlingenaantallen dalen, maar het aantal schooldirecteuren daalt niet. Dit komt vanwege het feit dat de Stichting geen scholen heeft hoeven sluiten. Er heeft wel een herstructurering directiestructuur plaatsgevonden. Het doel was om de werkdruk van directeuren meer gelijk te trekken. Tevens zijn er een paar directeuren vertrokken (de directeur van OBS Berg en OBS Broekhem is met pensioen sinds de zomer van 2018). Het betreft dus vooral een reshuffling in de clustering van scholen. Zo valt nu niet meer de combinatie Berg/Broekhem onder één directeur, maar hebben we nu de clusters Berg/Bundeling(Bunde) en Broekhem/Tien Bunder (Wijlre).

Begroting 2019

Stichting kom Leren wil een ongewenste toename van het eigen vermogen voorkomen door sinds 2018 en nu ook in 2019 (en in 2020 en 2021) extra te investeren in de ICT-infrastructuur en in innovatieve onderwerpen. Scholen worden gedurende deze vier jaar uitgedaagd eigen plannen met een innovatief karakter in te dienen. Men moet daarbij denken aan nieuwe vormen van lesgeven, inclusief de noodzakelijke training en hulpmiddelen. Een commissie beoordeelt of de plannen passen binnen de innovatieve kaders (kaders zijn reeds met de commissie gedeeld).

Dit ligt in lijn met de in de begroting omschreven visie: "In onze scholen staat de kwaliteit van het onderwijs op één. Elke leerling heeft binnen Stichting kom Leren het recht op goed en kwalitatief onderwijs in een inspirerende en uitdagende omgeving."

Binnen de begroting is daarom ook rekening gehouden met investeringen die de realisatie van deze doelen mede mogelijk moeten maken. Deze jaarlijkse €400.000,- zijn opgenomen onder overige personele lasten.

In het jaarverslag 2018 zal er voor het eerst verslag worden gedaan over de uitkomsten van deze innovatiegelden. Navraag leert dat er inmiddels het nodige gebruik van is gemaakt. De scholen OBS Berg en OBS Broekhem hebben beide nog niks aangevraagd. De reden hierin ligt waarschijnlijk in de directeurswissel van afgelopen zomer.

Verder valt op dat er in 2019 een negatief resultaat wordt begroot. Dit is kleiner dan de meerjarenbegroting vorig jaar deed verwachten. Het tekort voor 2019 wordt nu geschat op €329.793. Als men in aanmerking neemt dat de genoemde innovatiegelden jaarlijks €400.000 bedragen, kan geconcludeerd worden dat er zonder dit project een positief resultaat zou worden bereikt.

De reden hiervoor ligt in het feit dat er voor de jaren 2019 en 2020 niet wordt gerekend met een leerlingendaling. Er wordt namelijk een afvlakking waargenomen van deze daling. In 2018 was er zelfs sprake van een stijging van 1,2% voor de Stichting. Dit heeft er dus toe geleid dat er pas weer vanaf 2021 met 1% daling rekening wordt gehouden in de meerjarenbegroting.

Daarnaast ontvangt de Stichting in 2020 een eenmalige baten, zijnde de terugbetaling van de transitievergoeding 2015-2018 ter hoogte van vijf ton.

De Meerjarenbegroting:

2020: +/- € 51.204;

2021: +/- € 589.728 en

2022: +/- € 308.532 (vanaf dit jaar geen innovatiegelden meer).

Conclusie: wanneer we de investering door de jaarlijkse vier ton innovatiegelden buiten beschouwing zouden laten, zou er in 2019 een positief resultaat te verwachten zijn. Dit is uiteraard goed nieuws, zeker omdat de reden ligt in de afvlakking van de leerlingendaling. Nog beter nieuws is het dat het bestuur het geld juist weer in het onderwijs steekt terwijl dit alles de financiële situatie van het schoolbestuur en de continuïteit van het onderwijsproces van het openbaar onderwijs niet in gevaar brengt.

Onderwijskundige onderwerpen.

Bij de nieuwe procedure voor de behandeling van de jaarstukken van het openbaar onderwijs is afgesproken dat we nog slechts eenmaal per jaar overleg hebben over de jaarstukken, maar dat we vooral de nadruk willen leggen op elkaars visie op onderwijs en te praten over actuele onderwijskundige onderwerpen.

Hieronder worden een aantal onderwerpen benoemd die u al dan niet aan de orde kan brengen.

VVE

VVE staat voor voor- en vroegschoolse educatie. Het betreft kinderen in de leeftijd van 2,5-6 jaar. Voorschool is 2,5-4 jaar en vroegschool is 4-6 jaar (kleuterklassen van de basisschool).

Het is er op gericht om al in een vroeg stadium spelenderwijs educatie aan kinderen te bieden zodat zij goed kunnen instromen in de basisschool. Hiervoor heeft de gemeente de vroegere peuterspeelzalen omgezet in peuteropvang (Harmonisatie 2016). Voor kinderen met een taalachterstand of een kans om een taalachterstand te ontwikkelen (indicatie door de jeugdgezondheidszorg, JGZ) worden extra uren in de voorschool beschikbaar gesteld.

Het Rijk verdeelt een budget voor onderwijsachterstanden. Vanaf 2019 krijgt ook de gemeente Valkenburg aan de Geul voor het eerst een deel van dit budget (beschikking van 2 okt 2018).

Uiteraard stelt het Rijk ook eisen bij dit budget, maar op onderdelen is er voor gemeenten beleidsvrijheid. Denk hierbij aan:

- de invulling van de warme overdracht tussen voor- en vroegschool
- doorgaande leerlijn
- ouderbetrokkenheid
- deskundigheid van het personeel van voor- en vroegschool.

Uiteraard krijgen ook scholen geld voor VVE, maar door de herverdeling van het budget vanaf 2019, is dit licht gedaald.

Om te komen tot een door alle partijen gedragen beleid met doorgaande leerlijn tussen voor- en vroegschool waarbij het doel is om het maximale uit alle peuters en kleuters te halen, is er een aftrap met basisschool directeuren, JGZ, manager voorscholen en de gemeente.

De vraag aan het stichtingsbestuur kan zijn; op welke manier ziet u mogelijkheden om samen te werken aan dit onderwerp en heeft u ideeën en inspiratie die zeker in dat proces meegenomen dienen te worden.

Convenant veilige basisscholen

In 2009 heeft de gemeente Valkenburg aan de Geul, alsook de toen nog bestaande stichtingen SKO Mergelland en jong Leren (nu stichting kom Leren) het convenant veilige basisscholen getekend. Men heeft zich toen samen met politie, Halt en Provincie (en andere gemeenten en schoolbesturen) uitgesproken voor een veilig schoolklimaat en dit op een serieuze, structurele manier in te bedden in alle lagen van het onderwijs. Inmiddels is er een certificeringstraject in omloop dat op maat ingezet wordt voor PO, VO en MBO. In Maastricht, Heuvelland, Brabant, Noord-Limburg en Rotterdam werkt of gaat men hier mee werken. Deze aanpak is zo gewaardeerd dat de Inspectie van het Onderwijs het hele aspect veiligheid direct voldoende geeft (zonder onderzoek) wanneer dit certificaat behaald is. De kracht van deze certificering ligt in de continue screening en doorlopend proces van plan-act-react. Hierbij wordt ondersteuning van Halt aan de scholen aangeboden.

De vraag aan het stichtingsbestuur kan zijn of zij ook open staan voor een volledig en integrale aanpak van schoolveiligheid voor het PO in de gemeente Valkenburg aan de Geul (eventueel in een Pilot-vorm). Iets waar het VO in deze gemeente ook sinds dit jaar mee gestart is.

Nieuwbouw/renovatie OBS Berg

In de begroting is het volgende opgenomen betreffende de nieuwbouw/renovatie van OBS Berg.

“Alvorens een nieuw huisvestingsplan voor het basisonderwijs wordt opgesteld, vindt er een gedegen onderzoek plaats naar de toekomstige huisvesting van het Integraal Kindcentrum Berg. Dat is besloten na overleg met de schoolbesturen en de kindpartners. Dat onderzoek moet antwoord geven op de vraag of de openbare basisschool in Berg moet worden gerenoveerd of dat er nieuwbouw moet plaatsvinden. Ook moet er een integraal plan komen voor de aanpak van de voorzieningen (Kindcentrum en Sporthal) rondom deze openbare basisschool.”

Dit houdt in dat er op dit moment geen vragen zijn voor het stichtingsbestuur hierover. In 2019 wordt dit verder uitgewerkt en komt dit ook terug in uw commissie en in de Raad.

Instandhoudingsbeleid onderwijsvoorzieningen kom Leren

In dit beleid uit 2015 is beschreven op welke criteria de Stichting besluit tot het in stand houden van scholen. Dit heeft te maken met harde cijfers over o.a. leerlingenaantallen, maar ook over het kwaliteitskader bestaande uit externe en interne prestaties van een school.

Zojuist is bij het jaarverslag 2017 aangegeven dat de leerlingenaantallen dalen voor kom Leren met ongeveer 2,4%. We weten dat er een stijging te zien was in 2018 en de prognose van de Stichting voor 2019 en 2020 staat op 0%. Pas vanaf 2021 wordt in de begroting rekening gehouden met 1% daling. Voor de Valkenburgse scholen:

	1 okt 2015	1 okt 2016	1 okt 2017	1 okt 2018*
OBS Berg	225	233 (+3,5%)	221 (-5,1%)	247 (+11,8%)
OBS Broekhem	119	121 (+1,7%)	117 (-3,3%)	123 (+5,1%)

* sluiting basisschool Vilt per 1-8-2018

Vraag aan het stichtingsbestuur kan zijn hoe zij de toekomst zien van de kom Leren scholen in Valkenburg aan de Geul.

Tot zover de voorstellen voor gespreksonderwerpen van onze kant, het staat u uiteraard vrij om wel of niet gebruik te maken van deze of andere onderwerpen om met het stichtingsbestuur in gesprek te gaan.

Vertrouwende u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd,

Hoogachtend,
Wethouder Meijers

Bijlagen

- Jaarverslag 2017 van Stichting kom Leren.
- Infographics jaarverslag 2017.
- Begroting 2019 van Stichting kom Leren.
- Convenant veilige basisscholen.
- Instandhoudingsbeleid onderwijsvoorzieningen kom Leren